

Seat No. : _____

MM-110

July-2021

B.A., Sem.-I

EC-102 : Psychology

(Psychology and Effective Behaviour)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

ભાગ – I

નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના જવાબ લખો :

1. સંઘર્ષની વ્યાખ્યા સમજાવી, તેના પ્રકારોની ચર્ચા કરો. 14
2. આપણા સમાજની સામાન્ય હતાશાઓની ચર્ચા કરો. 14
3. મનોભારની ઉત્કટતાના આધાર તરીકે 'વ્યક્તિની ખાસિયતો' સમજાવો. 14
4. મનોભારની ઉત્કટતાના આધાર તરીકે સમાયોજન પ્રેરક પરિસ્થિતિની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો. 14
5. લગ્ન માટે જીવનસાથીની પસંદગી પર અસર કરતાં પરિબલોની ચર્ચા કરો. 14
6. લગ્ન પૂર્વેના વર્તનમાં ઉપસ્થિતિ અને સમાયોજનની સમસ્યાઓ જણાવો. 14
7. કેટલાક લોકો લગ્ન કેમ નથી કરતા ? અને મોટાભાગના લોકો લગ્ન કેમ કરે છે ? સમજાવો. 14
8. લગ્નરીતિ અને આંતર સંબંધોની ચર્ચા કરો. 14

ભાગ – II

9. નીચેની ખાલી જગ્યામાં યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ભરો : (કોઈપણ આઠ) 8
(1) બે ગમતા વિકલ્પોમાંથી કોઈ એક વિકલ્પને પસંદ કરવો જ પડે ત્યારે _____ સંઘર્ષ પેદા થાય છે.
(a) ઉપાગમન-ઉપાગમન
(b) પરીહરણ-પરીહરણ
(c) ઉપાગમન-પરીહરણ
(2) જ્યારે સમસ્યાનો તાત્કાલિક ઉકેલ ન મળે ત્યારે જે માનસિક અવસ્થા પેદા થાય તેને _____ કહે છે.
(a) મનોભાર (b) હતાશા (c) દબાણ

- (3) મનોભારની ઉત્કટતાના _____ આધાર છે.
 (a) બે (b) ત્રણ (c) ચાર
- (4) પ્રતિકૂલત અથવા કુસમાયોજિત થયા વગર મનોભાર સહન કરવાની ક્ષમતા એટલે _____
 (a) મનોભાર સહ્યતા (b) મનોભારની ઉત્કટતા (c) મનોભારની અપેક્ષા
- (5) માનવી સમસ્યાનું _____ કેવી રીતે કરે છે અને એના પર મનોભારની ઉત્કટતાનો આધાર છે.
 (a) ચિંતન (b) મનન (c) પ્રત્યક્ષીકરણ
- (6) ડેટિંગ કરવાથી ભાવિ લગ્નજીવન પર તેની _____ અસર પડે છે.
 (a) વિધાયક (b) સામાજિક (c) આર્થિક
- (7) પ્રથમ નજરના પ્રેમને _____ કહેવામાં આવે છે.
 (a) નાટકીય પ્રેમ (b) રોમેન્ટિક પ્રેમ (c) સાચો પ્રેમ
- (8) છોકરીના બદલામાં છોકરી આપીને તથા ભાવતાલ નક્કી કરીને કરવામાં આવતા લગ્નને _____ કહેવાય.
 (a) સમાધાન (b) સોદાબાજી (c) પરંપરા
- (9) પતિ-પત્ની વચ્ચે મિત્ર જેવા સંબંધ હોય એવા લગ્નને _____ કહેવામાં આવે છે.
 (a) સંઘર્ષલક્ષી લગ્ન
 (b) ગત્યાત્મક મૈત્રીયુક્ત લગ્ન
 (c) નિમ્નતમ આંતરક્રિયા લગ્ન
- (10) લગ્ન કરવાનું કારણ _____ નો સંતોષ મેળવવાનું છે.
 (a) મનોવૈજ્ઞાનિક જરૂરતો (b) જાતીયતા (c) બંને
- (11) 'ડેટિંગ' લગ્ન પહેલા કરવામાં આવતી ક્રિયા _____.
 (a) હા (b) નથી (c) બંનેમાંથી એકપણ નહીં
- (12) ચેતાતંત્રમાં હતાશા કે દબાણને લીધે ઉદ્ભવેલ અસમતુલા કે તાણની માત્રાને _____ કહેવાય.
 (a) મનોભારની ઉત્કટતા (b) મનોભાર સહ્યતા (c) બંનેમાંથી એકપણ નહીં
- (13) દરેક વ્યક્તિ _____ મનોભાર અનુભવે છે.
 (a) એક સરખો (b) અલગ અલગ (c) બંનેમાંથી એકપણ નહીં
- (14) _____ વગર ભારતીય સમાજમાં સમાજ માન્ય રીતે જાતીય વૃત્તિનો સંતોષ મેળવી શકાતો નથી.
 (a) લગ્ન (b) ઓળખાણ (c) તટસ્થ
- (15) આનંદ પ્રધાન લગ્ન પસંદ કરનાર યુગલોમાં કુટુંબ _____ હોય છે.
 (a) ગૌણ (b) કેન્દ્ર સ્થાને (c) પરિધિમાં
- (16) ટ્રાકિકને કારણે સમયસર પરીક્ષાખંડમાં ન પહોંચી શકતા વિદ્યાર્થીની હતાશાનું કારણ _____ છે.
 (a) કુદરતી (b) આર્થિક (c) ભૌતિક

Seat No. : _____

MM-110

July-2021

B.A., Sem.-I

EC-102 : Psychology (Psychology and Effective Behaviour)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

PART – I

Answer any **three** questions from the following :

1. Explain the definition of conflict and its types. 14
2. Discuss the common frustrations of our society. 14
3. Explain the 'characteristics of a person' as the basis of severity of stress. 14
4. Discuss the characteristics of adjustive demand as a factor affecting severity of stress. 14
5. Discuss the factors affecting mate selection. 14
6. Discuss the adjustment problems occurring due to premarital behaviour. 14
7. Why some people don't marry ? Why most of the people marry ? Explain. 14
8. Describe various marital styles and patterns of marital interaction. 14

PART – II

9. Fill in the blanks : (Any **Eight**) 8
 - (1) _____ conflict arises when one out of two preferred options has to be selected.
 - (a) Approach-approach
 - (b) Avoidance-avoidance
 - (c) Approach-avoidance

- (2) The mental state that arises when the problem is not solved immediately is called _____.
- (a) Stress (b) Frustration (c) Pressure
- (3) There are _____ factors of severity of stress.
- (a) two (b) three (c) four
- (4) Ability to tolerate stress without being disrupted or maladjusted is
- (a) Stress tolerance (b) Severity of stress (c) Expectation of stress
- (5) The severity of stress depends on how do we _____ the situation.
- (a) Contemplation (b) Meditation (c) Perceive
- (6) Future marriage life is affected _____ by dating.
- (a) Positively (b) Socially (c) Economically
- (7) Love at first sight is known as _____.
- (a) Dramatic love (b) Romantic love (c) True love
- (8) Marriage preferred by giving a girl in exchange for a girl and deciding the price is called _____.
- (a) Compromise (b) Bargaining (c) Tradition
- (9) A marriage in which husband and wife have friendly relations is known as _____.
- (a) Conflict-oriented marriage
(b) Dynamic friendly marriage
(c) Minimal interaction marriage
- (10) The reason for getting married is to get the satisfaction of _____.
- (a) Psychological needs (b) Sexuality (c) Both
- (11) 'Dating' is the process done before marriage _____.
- (a) Yes (b) No (c) Neither
- (12) Imbalance caused by frustration and pressure in nervous system is known as _____.
- (a) Severity of stress (b) Stress tolerance (c) None of above
- (13) Every individual experiences _____ stress.
- (a) same (b) different (c) None of above
- (14) To satisfy sexual needs in a socially approved manner _____ is necessary.
- (a) marriage (b) influence (c) neutral
- (15) In the couples who choose fun marriage for them family is
- (a) subsidiary (b) center (c) periphery
- (16) When a student is not able to reach the examination hall on time due to traffic, his cause of frustration is _____.
- (a) natural (b) economical (c) physical